



Rijkswaterstaat
Ministerie van Infrastructuur en Milieu

Extra impuls gemeenten voor afvalpreventie en afvalscheiding huishoudelijk afval



Inhoud

1. Inleiding	3
2. Opzet plannen voor ondersteuning	4
3. Plannen voor verminderen huishoudelijk restafval	5
3.1 Eisen aan plannen voor ondersteuning	5
3.2 Indienen plannen	6
3.3 Planning toekenning beste plannen	6
4. Toekenning	7
5. Voorschriften/bepalingen bij de plannen	8

1. Inleiding

"Afval is een keuze", met dat motto in gedachte hebben het Ministerie van IenM, de VNG, de NVRD en Rijkswaterstaat gezamenlijk het Uitvoeringsprogramma VANG – Huishoudelijk Afval (HHA) opgesteld¹, in de veronderstelling dat alle betrokken partijen de ambities, kennis en commitment hebben om gezamenlijk de juiste keuzes te maken om zoveel mogelijk de productie van huishoudelijk afval te voorkomen en het geproduceerde afval maximaal te scheiden en recycleren. Daarmee is het Uitvoeringsprogramma VANG – HHA een verdere uitwerking van het Publiek Kader. In het Publiek Kader hebben de betrokken publieke partijen een stimulerend eindbeeld geformuleerd voor het duurzaam beheer van huishoudelijk afval in de toekomst, inclusief de route daar naartoe.

Met het Uitvoeringsprogramma VANG – HHA wordt een invulling gegeven aan de ambitie van de staatssecretaris van IenM om in 2020 minimaal 75% van het huishoudelijk afval te scheiden en zo in 2020 gemiddeld nog maximaal 100 kilogram huishoudelijk restafval per inwoner per jaar te produceren. Voor de periode tot en met 2017 zijn de volgende vier actielijnen onderscheiden die allemaal een bijdrage leveren aan dat doel:

- I) Gemeenten formuleren ambitieuze doelstellingen voor afvalpreventie, afvalscheiding, reductie van huishoudelijk restafval, recycling van huishoudelijk afval, committeren zich daaraan en zijn gemotiveerd hier werk van te maken.
- II) Gemeenten zijn in staat om werk te maken van de eigen beleidsdoelstellingen, beschikken over de benodigde kennis, vaardigheden en hulpmiddelen.
- III) Burgers zijn gemotiveerd bij te dragen aan afvalpreventie en afvalscheiding van huishoudelijk afval.
- IV) Ketenpartijen werken samen aan het sluiten van ketens.

Het Ministerie van IenM, VNG, NVRD en Rijkswaterstaat willen samen met gemeenten verkennen welke pilots, onderzoeken en peer-to-peer-ondersteuning van gemeenten een (financiële) ondersteuning zouden kunnen ontvangen voor het verder reduceren van de hoeveelheid huishoudelijk restafval². Om dit mogelijk te maken is in onderhavig plan beschreven hoe gemeenten mogelijk in aanmerking kunnen komen voor een extra impuls om zo eigen pilots, onderzoeken en peer-to-peer-ondersteuning (vanuit met name andere gemeenten) sneller te kunnen realiseren.

¹ Zie ook: <http://www.vang-hha.nl/programma>.

² Als uitvloeisel van de acties II-1 en II-3 uit het Uitvoeringsprogramma VANG-HHA.

2. Opzet plannen voor ondersteuning

Het Ministerie van IenM, VNG, NVRD en Rijkswaterstaat (tezamen het Programmabureau VANG-HHA vormend) vragen gemeenten om plannen in te dienen waarmee (op termijn) minder (grof) huishoudelijk afval wordt geproduceerd en/of meer afval wordt gescheiden. Dit alles om uiteindelijk minder huishoudelijk restafval over te houden en zo een belangrijke bijdrage te leveren aan de realisatie van het (tussen)doel in 2020: gemiddeld nog maximaal 100 kilogram huishoudelijk restafval per inwoner per jaar. Deze gemeentelijke voorstellen kunnen betrekking hebben op:

- Onderzoeken/projecten: bepaalde aspecten om huishoudelijk(rest)afval te reduceren zijn bijvoorbeeld nog onduidelijk en dienen eerst verder onderzocht te worden alvorens tot verdere planvorming/realisatie overgegaan kan worden.
- Pilots: bepaalde aanpassingen in systemen worden bijvoorbeeld eerst getest in bijvoorbeeld een deel van de gemeente alvorens overgegaan kan worden tot een verdere uitrol over de rest van de gemeente.
- Peer-to-peer-ondersteuning: bepaalde kennis en ervaring is bijvoorbeeld bij andere gemeenten al ontwikkeld en zou goed ingezet kunnen worden bij de verdere ontwikkeling van de eigen plannen en realisatie van plannen in andere gemeenten.

De plannen die naar het oordeel van het Programmabureau, die zal optreden als onafhankelijke jury en zal bestaan uit vier onafhankelijke experts, het meest bijdragen aan de reductie van huishoudelijk restafval en op termijn ook breder toepasbaar zijn in bijvoorbeeld andere gemeenten kunnen in aanmerking komen voor een financiële ondersteuning. Een en ander zolang het budget toereikend is. Voor 2015 is een bedrag van maximaal € 500.000,- gereserveerd voor deze plannen.

Nadat alle plannen zijn ingediend worden deze door de onafhankelijke jury beoordeeld. De jury selecteert de plannen die het beste voldoen aan de criteria. Deze plannen kunnen vervolgens tot uitvoering gebracht worden.

Geïnteresseerde gemeenten kunnen tot uiterlijk 8 december 16:00 uur plannen indienen via vanhuishoudelijkafval@rws.nl, waarna ze door de jury beoordeeld zullen worden.

3. Plannen voor verminderen huishoudelijk restafval

3.1 Eisen aan plannen voor ondersteuning

Een plan komt uitsluitend in aanmerking voor een financiële bijdrage indien de gemeente(n) in staat is/zijn om het plan binnen twee jaar na opdracht uit te voeren en tot een afronding te komen en zal leiden tot minder huishoudelijk restafval. Verder dient uit het plan te blijken dat het onderzoek, project, pilot en/of peer-to-peer-ondersteuning door de gemeente(n) zelf wordt uitgevoerd en/of is geïnitieerd. Als de activiteiten namens de gemeente(n) worden uitgevoerd, dan dient uit het plan duidelijk te worden dat deze activiteiten bestuurlijk door de deelnemende gemeente(n) zijn geaccordeerd.

Het bestuurlijk commitment binnen een gemeente voor het initiëren van meer afvalpreventie en afvalscheiding van huishoudelijk afval is van wezenlijk belang om uiteindelijk tezamen de gestelde doelen in 2020 te gaan realiseren. Om die reden wordt aan de uiteindelijke toekenning van een bijdrage tevens de eis gesteld dat bestuurlijk het Bestuursakkoord "Verbeteren afvalpreventie en –scheiding van huishoudelijk afval"³ ondertekend is. In dit akkoord tussen gemeenten spreken de bestuurders in gezamenlijkheid af een bijdrage te leveren aan de gestelde doelen en stelt elke gemeente voor zichzelf de eigen (tussen)doelen vast inclusief de maatregelen die daarvoor ingezet gaan worden.

In het plan dienen de volgende aspecten terug te komen:

1. Gegevens aanvrager:

- Korte omschrijving van betreffende gemeente(n) inclusief de huidige situatie rond de productie en/of inzameling van (grof) huishoudelijk afval.
- Gegevens contactpersoon die de gemeente(n) rechtsgeldig vertegenwoordigt en met wie de verdere communicatie zal plaatsvinden (naam, adres, telefoonnummer en email).
- In geval van een combinatie van gemeenten: een toelichting op de wijze en reden(en) van samenwerking plus de contactpersoon die namens de combinatie van gemeenten zal optreden.

2. Inhoudelijke aspecten plan:

- Concrete omschrijving van de voorgenomen activiteiten, de mate waarin derden hierbij betrokken worden.
- Concrete omschrijving van hoe het Programmabureau op de hoogte gehouden wordt over de voortgang zodat vanuit het Programmabureau ook informatie gedeeld kan worden.
- Concrete omschrijving van hoe de opgedane kennis vervolgens verder verspreid zal worden en hoe de verdere opschaalbaarheid naar de rest van de gemeente en/of andere gemeenten uitgevoerd kan gaan worden.
- Concrete omschrijving van het eindresultaat. De eindresultaten dienen in een openbare rapportage/verslag beschikbaar gesteld te worden aan het Programmabureau dat dit vervolgens beschikbaar stelt aan andere gemeenten. Het eindrapport dient daarvoor geschikt te zijn en dient in ieder geval in te gaan op de hoeveelheid gereduceerd/te reduceren hoeveelheid huishoudelijk restafval en (waar relevant) de financiële consequenties daarbij.
- Concrete financiële onderbouwing van het plan inclusief de gevraagde financiële impuls vanuit het Uitvoeringsprogramma VANG-HHA.
- Concrete planning van de activiteiten in de tijd, inclusief fasering.

De financiële bijdrage bedraagt maximaal 20% van de totale onderzoek/pilot/projectsom, met een maximum van € 50.000 per plan. Gemeenten kunnen slechts in 1 aanvraag meedraaien. Verder kan deze bijdrage alleen gebruikt worden voor de (proces)begeleiding van de activiteiten en/of voor advies, communicatie, onderzoek, evaluatie of de monitoring van de uitkomsten. Activiteiten of producten die al op een andere manier gedekt worden vanuit het Uitvoeringsprogramma VANG-HHA komen niet in aanmerking voor een bijdrage. De bijdrage is wel aan te vragen voor de inhuur van externe experts voor een peer-to-peer-ondersteuning.

³ Zie ook: <http://www.vang-hha.nl>.

3.2 Indienen plannen

De plannen, zoals in paragraaf 3.1 omschreven, dienen uiterlijk op **dinsdag 8 december om 16.00 uur** gemaïld te zijn naar vanghuishoudelijkafval@rws.nl.

3.3 Planning toekenning beste plannen

De beoogde planning voor het toekennen van een financiële bijdrage aan de beste plannen is als volgt:

- | | |
|---|------------------------------|
| 1. Publicatie op www.vang-hha.nl : | 2 november 2015 |
| 2. Uiterste datum voor stellen van vragen: | 13 november 2015 |
| 3. Bekendmaken Nota van Inlichtingen: | 20 november 2015 |
| 4. Uiterste ontvangst van plannen: | 8 december 2015 om 16:00 uur |
| 5. Beoordeling plannen: | 16 december 2015 |
| 6. Versturen opdrachten: | 21 december 2015 |
| 7. Start uitvoering: | 1 januari 2016 |

Na publicatie op de website www.vang-hha.nl kan nadere informatie worden verkregen door schriftelijk vragen te stellen. Eventuele vragen kunnen tot uiterlijk 13 november 2015 per e-mail worden gesteld. Deze e-mail dient u te richten aan vanghuishoudelijkafval@rws.nl. Alle antwoorden op de gestelde vragen worden zo snel mogelijk gepubliceerd op www.vang-hha.nl en wel uiterlijk op 20 november 2015. Indieners van plannen worden geacht met de antwoorden op de vragen bekend te zijn.

4. Toekenning

De plannen kunnen zowel gericht zijn op het voorkomen van de productie van (grof) huishoudelijk afval als op het verbeteren van de afvalscheiding van (grof) huishoudelijk afval. De afvalscheiding heeft zowel betrekking op bron- als nascheiding. De plannen worden beoordeeld door een onafhankelijke jury dat wordt samengesteld uit natuurlijke personen die onafhankelijk van de ingediende plannen zijn. De jury zal de plannen beoordelen op basis van de hierna omschreven criteria en zal haar bevindingen vastleggen in een verslag.

De plannen worden beoordeeld op basis van de volgende criteria:

1. De mate waarin het plan bijdraagt (dan wel kan bijdragen) aan het reduceren van de hoeveelheid huishoudelijk restafval binnen de gemeente(n) (wegingsfactor 4).
2. De mate waarin de uitkomsten op termijn opschaalbaar zijn naar andere delen van de gemeente, dan wel andere gemeenten (wegingsfactor 3).
3. De mate waarin de plannen een innovatief en/of vernieuwend karakter hebben (weegfactor 2).
4. De mate waarin burgers en/of andere stakeholders betrokken worden bij de uitvoering van de activiteiten (weegfactor 1).

De jury geeft voor de hierboven genoemde criteria een cijfer van 2 tot en met 10. Hoe beter het plan op een bepaald criterium is, hoe hoger de score hiervoor. De ingediende plannen worden mede ten opzichte van elkaar beoordeeld. Door de jury wordt de volgende puntenwaardering toegekend:

behaalde punten	waardering
10	uitmuntend
9	uitstekend
8	goed
7	ruim voldoende
6	neutraal
5	onvoldoende
4	ruim onvoldoende
3	slecht
2	zeer slecht

Onduidelijke, onvolledige of weinig reële informatieverstrekking in de omschrijving van het plan met betrekking tot de genoemde aspecten kan resulteren in een lage waardering/score.

Nadat de scores per criterium zijn bepaald worden deze vermenigvuldigd met de voor de betreffende criteria aangegeven wegingsfactor. Door het optellen van de verschillende subtotaalscores wordt de totaalscore berekend. Het maximaal te behalen aantal punten bedraagt derhalve 100. De plannen met de hoogste scores op de hiervoor genoemde criteria worden vervolgens in beginsel toegekend voor zover daar nog budget voor beschikbaar is.

5. Voorschriften/bepalingen bij de plannen

Met het indienen van een plan gaat de indiener akkoord met de volgende bepalingen:

- A. op deze procedure is het Nederlands recht van toepassing;
- B. de inschrijving moet voldoen aan alle gestelde eisen en moet worden ingediend in de Nederlandse taal;
- C. de plannen mogen tot het aangegeven tijdstip worden ingediend;
- D. per gemeente mag maximaal 1 plan worden ingediend, al dan niet in samenwerking met andere gemeenten;
- E. de jury is gerechtigd om plannen die onvoldoende bijdragen aan de gestelde doelstellingen, plannen waartegen belangrijke bezwaren bestaan en-/of plannen die niet haalbaar worden geacht niet in aanmerking te laten komen voor toekenning;
- F. gemeenten komen uitsluitend in aanmerking voor toekenning indien zij het door hun ingediende plan binnen maximaal twee jaar na de datum van toekenning kunnen afronden;
- G. de gemeente is zelf aansprakelijk voor alle schade die in het kader van het plan ontstaat als gevolg van inbreuk op de intellectuele eigendomsrechten van derden, en vrijwaart Rijkswaterstaat (als feitelijke opdrachtgever) tegen aanspraken van derden tot vergoeding van dergelijke schade;
- H. de uitslag wordt schriftelijk bekend gemaakt via www.vang-hha.nl. In dat overzicht worden de gemeenten vermeld die voor een financiële ondersteuning in aanmerking zijn gekomen en wat de plannen zijn.